

DRUGA POSLANICA APOSTOLA PAVLA TIMOTEJU

Tokom svog četvrtog misijskog putovanja apostol Pavao je napisao Prvu poslanicu Timoteju i Titu. Bio je ponovo uhvaćen i zatočen u Rimu, za vrijeme imperatora Nerona, oko 66. god. n.e. Tokom tog drugog zatočenja Pavao je napisao Drugu poslanicu Timoteju. To je bilo posljednje što je napisao prije svoga mučeništva.

Ovoga puta on nije pisao iz kućnog pritvora, već iz hladne zatvorske ćelije u koju je bio smješten skupa s okorjelim kriminalcima. Znajući da se njegovo djelo privodi kraju, Pavao je sada imao još tri razloga zbog kojih se odlučio pisati Drugu poslanicu Timoteju. Prvi je taj što je Pavao bio usamljen. Mnogi su ga izdali (1:15) i on je čeznuo za Timotejevim društvom, jer ga je Pavao smatrao svojim najrođenijim (1:2). Drugi razlog je taj što se Pavao brinuo za dobrobit zajednica vjernika u razdoblju Neronove uprave koju su obilježavali progoni i pogromi. Savjetovao je Timoteju da čuva evanđelje (1:14), da ustrajava u propovijedanju istog (3:14; 4:2) i da, ustreba li, trpi zbog toga (1:8; 2:3). Najzad, Pavao je preko Timoteja želio pisati i članovima zajednice u Efezu (4:22).

1 Pavao, apostol Pomazanika Isusa voljom Božjom, po obećanju života koji je u Pomazaniku Isusu,

(2) Timoteju, mom dragom djetetu: milost, milosrđe i mir od Boga Oca i Pomazanika Isusa, našega Gospodina.

Odanost Radosnoj vijesti

(3) Zahvaljujem Bogu, kojemu služim čiste savjesti kao i moji praočevi, dok te se neprestano, noć i dan, sjećam u svojim molitvama, (4) žudeći da te vidim, kad se sjetim tvojih suza, da se ispunim radošću. (5) Jer ja se sjećam iskrene vjere u tebi koja je najprije živjela u twojoj nani Loidi i twojoj majci Euniki, a siguran sam i u tebi. (6) Iz tog te razloga podsjećam da iznova potpališ dar Božiji koji je u tebi polaganjem mojih ruku. (7) Jer Bog nam nije dao duh bojažljivosti, nego snage i ljubavi i razboritosti.

(8) Zato se ne stidi svjedočanstva o našem Gospodinu ni mene, njegova sužnjega, nego dijeli sa mnom patnju za Radosnu vijest uz pomoć snage Boga, (9) koji nas je spasio i pozvao svetim pozivom, ne po našim djelima, nego po svojoj namisli i milosti koja nam je data u Pomazaniku Isusu prije postanka vremena, (10) a sad je objavljena pojavljivanjem našega Spasitelja Pomazanika Isusa, koji je ukinuo smrt i iznio na vidjelo život i besmrtnost kroz Radosnu vijest, (11) za koju sam ja postavljen propovjednikom, apostolom i učiteljem. (12) Iz tog razloga ja i trpim ovo, ali se ne stidim, jer

znam kome sam vjerovao i uvjeren sam da on može čuvati do tog dana¹ ono što mi je povjeren. (13) Drži se primjera zdrava učenja koje si čuo od mene, u vjeri i ljubavi koje su u Pomazaniku Isusu. (14) Čuvaj blago koje ti je povjeren kroz Svetoga Duha, koji prebiva u nama. (15) Ti znaš da su se svi koji su u provinciji Aziji okrenuli od mene – među njima su Figel i Hermogen. (16) Neka Gospodin podari milost kući Onesiforovo, jer me on često okrepljivao i nije se stido mojih lanaca, (17) nego me je, kad je bio u Rimu, željno tražio, i našao me je – (18) neka mu Gospodin dadne da nađe milost kod Gospodina u onaj dan – a ti vrlo dobro znaš koje je usluge on pružio u Efezu.

Patnja radi Pomazanika

2 Zato budi jak, dijete moje, u milosti koja je u Pomazaniku Isusu. (2) Ono što si čuo od mene u prisustvu mnogih svjedoka povjeri pouzdanim ljudima koji će biti kadri i druge poučiti.

(3) Trpi tegobu sa mnom kao dobar vojnik Pomazanika Isusa. (4) Nijedan vojnik koji je u službi ne zapliće se u poslove svakidašnjeg života kako bi ugodio onom koji ga je upisao kao vojnika. (5) Isto tako, ako se ko takmiči, ne osvaja nagradu ako se ne takmiči po pravilima. (6) Ratar koji naporno radi treba prvi primiti svoj dio ljetine. (7) Razmisli o onom što govorim, jer Gospodin će ti dati razumijevanje u svemu.

¹ Tj. do dana Pomazanikova povratka. Tako i 1:18.

(8) Sjećaj se Isusa Pomazanika, koji je uskrsnuo, potomka Davidova, prema mojoj Radosnoj vijesti, (9) radi koje trpim tegobu, čak i da me bace u tamnicu kao zlikovca; ali riječ Božija nije u tamnici. (10) Iz tog razloga ja podnosim sve radi onih koji su izabrani, da i oni postignu spasenje koje je u Pomazaniku Isusu i s njim vječnu slavu. (11) Ovo je pouzdana riječ. Jer ako smo s njim umrli, s njim ćemo i živjeti; (12) ako izdržimo, s njim ćemo i vladati; ako ga zaniječemo, i on će nas zanijekati; (13) ako smo nevjerni, on ostaje vjeran, jer on ne može sam sebe zanijekati.

Nepostiđeni radnik

(14) Podsjećaj ih na ovo i svečano ih zadužuj pred Bogom da se ne prepiru oko riječi, što je beskorisno i vodi u propast one koji slušaju. (15) Učini sve što možeš da se pokažeš dokazanim Bogu kao radnik koji se ne treba stidjeti, koji tačno tumači riječ istine. (16) Ali izbjegavaj svjetovno i isprazno brbljanje, jer ono vodi u veću bezbožnost, (17) a njihov će se govor širiti kao rak-rana. Među njima su Himenej i Filet, (18) koji su odlutali od istine govoreći da se uskrsnuće već dogodilo, i oni remete vjeru nekim. (19) Ali čvrsti temelj Božiji stoji, noseći ovaj pečat: "Gospod poznaće one koji su njegov", i: "Svako ko doziva ime Gospodnje neka se ustegne od opačine." (20) A u velikoj kući ima ne samo zlatnih i srebrenih posuda nego i posuda drvenih i zemljanih, i nekih za posebnu upotrebu, a nekih za običnu. (21) Zato, ko se god očisti od toga zla bit će posuda za posebnu upotrebu, posvećen, koristan gospodaru, spremam za svaki dobar posao. (22) Kloni se mladalačkih požuda i teži za pravednošću, vjerom, ljubavlju i miron, zajedno s onima koji dozivaju Gospodina iz čista srca. (23) A odbaci glupa i neupućena nagađanja, znajući da ona rađaju svađe. (24) Gospodinov sluga ne smije biti svadljiv, nego ljubazan prema svima, sposoban da poučava, strpljiv, (25) s blagošću da ispravlja one koji se protive, ne bi li im možda Bog dao pokajanje što vodi u spoznaju istine, (26) da dođu pameti i umaknu iz đavolje stupice, pošto ih je on držao u sužanjstvu da vrše njegovu volju.

Doći će teška vremena

3 Ali ovo shvati: da će u posljednjim danima teška vremena doći. (2) Jer ljudi će voljeti sebi, voljeti novac, biti hvalisavi, oholi, klevetnici, nepo-

slušni roditeljima, nezahvalni, bezbožni, (3) bez ljubavi, nepomirljivi, zlobni ogovarači, razuzdani, surovi, mrzitelji dobra, (4) izdajnici, nepromišljeni, umišljeni; voljet će užitak više nego Boga, (5) držeći se vanjske pobožnosti, iako su zanijekali njenu snagu; takvih se ljudi kloni. (6) Jer među njima su oni koji ulaze u kuće i hvataju slabe žene pritisnute grijesima, vođene raznim pobudama, (7) koje uvijek uče, a nikad ne mogu spoznati istinu. (8) Baš kao što su se Janes i Jambres usprotivili Mojsiju, tako se ovi, ljudi pokvarena uma i krivotvorene vjere, protive istini.² (9) Ali neće više napredovati, jer njihova će ludost biti očita svima, kao što je bila i Janesova i Jambresova.

Pavlov nalog Timoteju

(10) A ti si slijedio moje učenje, ponašanje, svrhu, vjeru, strpljenje, ljubav, postojanost, (11) progonstva i patnje, kakve me zadesiše u Antiohiji, Ikomiju i Listri; kakva sam progonstva izdržao, ali Gospodin me izбавio iz njih svih! (12) Doista, svi koji slijede Pomazanika Isusa i žele živjeti pobožno bit će proganjeni. (13) A zli ljudi i varalice napredovat će iz lošeg u gore, zavodeći i zavodenji. (14) Ti, ipak, ustraj u onom što si naučio i u šta si postao uvjeren, znajući od koga si to naučio, (15) i da od djetinjstva poznaće sveta pisma koja ti mogu dati mudrost što vodi do spasenja kroz vjeru u Pomazanika Isusa. (16) Cijelo Pismo nadahnuo je Bog, i ono je korisno za poučavanje, ukor, popravljanje, odgajanje u pravednosti, (17) da čovjek Božiji bude upućen, opremljen za svaki dobar posao.

4 Ja te svečano zadužujem pred Bogom i Pomaznikom Isusom, koji će suditi živima i mrtvima, i njegovim pojavljuvanjem i njegovim kraljevstvom: (2) propovijedaj Riječ; budi spremam kad je hora i kad nije hora; kori, kudi, opominji, s velikim strpljenjem i uputom. (3) Jer doći će vrijeme kad oni neće podnosići zdravo učenje, nego će, da bi ih uši svrbjele, gomilati sebi učitelje po svojim željama, (4) i okrenut će svoje uši od istine, a prikloniti se bajkama. (5) A ti budi trijezan u svemu, izdrži tegobu, radi posao propovjednika Radosne vijesti, ispunji svoju službu.

² Prema jevrejskoj tradiciji, Janes i Jambres bili su dva egipatska čarobnjaka koji su izvodili čuda protiv Mojsija (v. Izlazak 7:11-12, 22).

Posljednje upute prije Pavlove smrti

(6) Jer ja se već izlijevam kao žrtva ljevanica, i došlo je vrijeme mog odlaska. (7) Dobar sam boj bio, utru dovršio, vjeru sačuvao; (8) u budućnosti je za me spremljena kruna pravednosti kojom će me Gospodin, pravedni Sudac, nagraditi u onaj dan, i ne samo mene nego i sve one koji su voljeli njego-vo pojavljivanje.

(9) Potrudi se dobro da mi uskoro dođeš, (10) jer Dema me napustio iz ljubavi prema ovom sadašnjem svijetu i otiašao u Solun; Kreskent je otiašao u Galaciju, Tit u Dalmaciju. (11) Jedini je Luka sa mnom. Uzmi Marka i dovedi ga sa sobom, jer on mi je vrlo koristan u službi. (12) A Tihika sam poslao u Efez. (13) Kad podješ, ponesi ogrtač koji sam ostavio u Troadi kod Karpa i knjige, posebno bilježnice. (14) Kovač Aleksandar mnogo mi je zlo

učinio; Gospodin će mu platiti po njegovim dje-lima. (15) Čuvaj ga se, jer se on žestoko protivio našem učenju.

(16) Za moje prve odbrane niko me nije podržao, nego su me svi napustili; neka im se to ne uračuna.

(17) Ali Gospodin je stao uza me i ojačao me, da se kroza me poruka potpuno objavi i da svi pogani čuju; i bio sam izbavljen iz lavljih usta. (18) Gos-podin će me spasiti od svakog zlodjela i sačuvati me za svoje nebesko kraljevstvo; njemu neka je slava dovjeka. Amen!

(19) Pozdravi Prisku i Akvilu i ukućane Onesifore. (20) Erast je ostao u Korintu, a Trofima sam ostavio bolesna u Miletu. (21) Potrudi se dobro da dođeš prije zime. Eubul te pozdravlja, k tome još Pudent i Lin i Klaudija i sva braća i sestre.

(22) Neka Gospodin bude s tvojim duhom. Neka je milost s vama!

POSLANICA APOSTOLA PAVLA TITU

Tit je bio Grk, kršćanski vjernik koga je Pavao doveo na sabor u Jerusalem (49. n. e.) u nastojanju da na-govori jevrejske vjernike da ne nameću obrezanje nejevrejima (Galaćanima 2:1–5; Djela apostolska 15). Kada je Pavao pušten iz kućnog pritvora u Rimu, on i Tit su propovijedali Radosnu vijest o Pomazaniku na otoku Kritu (1:5). Zatim je opunomoćio Tita da tu ostane kao njegov predstavnik i da nastavi svoje djelo (1:5; 2:15) sve dok ne dođe neki drugi Pavlov zastupnik (Titova 3:12–13). Kasnije je Tit otiašao na misijsko putovanje u Dalmaciju (2. Timotejeva 4:10) i to je posljednje što čujemo o njemu.

Svrha pisanja Pavlove poslanice Titu sastoji se u nastojanju da mu se priskrbe autoritet i vodstvo u nadolazećim protivljenjima (1:5; 2:1, 7–8, 15; 3:9), da mu se dadnu uputstva u vezi s vjerom i običajima, i da mu se pruže pismena obrazloženja u vezi s lažnim učiteljima.

1 Pavao, sluga Božiji i apostol Isusa Pomazanika zarad vjere izabranika Božijih i spoznaje istine koja vodi pobožnosti, (2) u nadi u vječni život koju je Bog, koji nikad ne laže, obećao prije postanka vremena, (3) a u pravo vrijeme objavio svoju riječ propovijedanjem koje je meni povjerenio po zapovijedi Boga, našega Spasitelja, (4) Titu, mom istinskom djetetu u zajedničkoj vjeri: milost i mir od Boga Oca i Pomazanika Isusa, našega Spasitelja.

Svojstva starještina

(5) Zbog toga sam te ostavio na Kritu da urediš što je ostalo i postaviš starještine u svakom gradu ona-

ko kako sam te uputio: (6) ako je ko besprije-ko-ran, muž jednoj ženi, ima djecu vjernike, koja nisu optužena zbog razuzdanosti ili nepokornosti. (7) Jer nadglednik mora biti besprije-koran kao Božiji upravitelj, ne samovoljan, ne naprasit, ne pijanica, ne nasilnik; ne srebroljubac, (8) nego gostoljubiv, ljubitelj dobra, razborit, pravedan, častan, uzdržljiv, (9) da se čvrsto drži pouzdane riječi koja je u skladu s učenjem, da bi mogao i opominjati zdra-vim naukom i opovrgavati one koji protivrežeće.

(10) Jer ima mnogo buntovnika, ispravnih govor-nika i zavodnika, posebno onih obrezanih¹, (11) koji se moraju ušutkati, jer uz nemiravaju cijele

¹ Tj. Jevreja koji tvrde da slijede Pomazanika.